

Воркшоп

Як навчати про багатоетнічне минуле України?

Дата: **20 липня 2013 р.** / Час: 12.00 – 18.00

Співорганізатори:

Центр міської історії Центрально-Східної Європи (Львів, Україна)
Ініціатива "Українсько-єврейська зустріч" (Торонто, Канада)

Модератори / Керівництво:

д-р Мейгіл Фавлер / д-р Софія Дяк / д-р Мар'ян Мудрий

Координатор:

д-р Ірина Мацевко (Центр міської історії)

Інституції:

Гуманітарний факультет Українського Католицького Університету (Львів)
Національний університет «Києво-Могилянська Академія» (Київ)
Історичний факультет Львівського Національного університету імені Івана Франка (Львів)
Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України (Львів)

Загальний опис воркшопу:

Як університетські програми й дослідницькі проекти в Україні відображають складне і комплексне багатоетнічне й поліконфесійне минуле? Наскільки переоцінка ширших дискурсів й формування навчальних програм можуть сприяти змінам у посткомуністичній вищій школі, особливо на історичних факультетах? Як нові програми (у нашому випадку – з єврейських студій) можуть долучитися до вироблення інклюзивного підходу до минулого? Як ми можемо об'єднати дослідження України не тільки в межах державних кордонів, а й в межах різних напрямків, які включає в себе історія як наука? Це підводить нас до важливого питання: яка роль історії в суспільстві, і яку роль історія може (чи повинна) відіграти в сучасному українському суспільстві? Що історія як наука може запропонувати нашому пост-комуністичному контексту XXI сторіччя? Наскільки історія може пропагувати повагу до інших і до різноманітності – фундаментальної вимоги життя у сучасній цивілізації? Чи "етнічні студії" є шляхом до подолання етнонаціональної історії, чи нам потрібно шукати інших підходів?

Щоб обговорити ці питання, на воркшоп запрошено відомих науковців, які представляють нові програми університетського викладання та дослідження в Україні; керівників поважних історичних інституцій, як університети та академія наук; молодих викладачів, які щойно захистили свої дисертації, або які ще тільки здобувають ступінь із історії та зосереджуються на дослідженні єврейських громадах чи багатоетнічного минулого пограниччя; а також молодих дослідників і студентів старших курсів, які беруть участь у літній школі «Єврейська історія та багатоетнічне минуле Центрально-Східної Європи: суспільства, культури та спадщина».

Воркшоп включатиме три секції, кожна з яких присвячено окремій темі з підбором презентацій, після яких відбуватимуться дискусії. Кожна секція матиме модератора та декількох доповідачів.

Воркшоп відкритий для громадськості.

Секція 1: Програми єврейських студій в Україні: сучасність і майбутнє 12.00 – 13.30

Мета **першої секції** – подати огляд наявних і нових програм з єврейських студій на прикладі двох українських університетів: Києво-Могилянська Академія (Київ) та Український Католицький Університет (Львів). Ми зосередимося на труднощах і перспективах інституціоналізації єврейських студій у цих університетах. Як керівники і викладачі можуть інтегрувати ці програми у навчальні плани гуманітарних факультетів? Наскільки вони можуть підсилити дослідження регіонів, відомих своїм етнічним, релігійним, соціальним і мовним різноманіттям? Чи стануть вони островами в морі україноцентричних студій про Україну, чи вони зможуть стимулювати переоцінку парадигми викладання й дослідження минулого сучасних територій України, які використовуються зараз?

Модератор: д-р Софія Дяк

Учасники (по 15 хв.)

Проф. Ярослав Грицак про Програму Людмер з вивчення історії та культури євреїв Галичини та Буковини спільно з Єврейським університетом в Єрусалимі та про Програму єврейських студій в Українському Католицькому Університеті

Д-р. Ігор Туров і Леонід Фінберг про Міждисциплінарну сертифікатну програму з юдаїки в Києво-Могилянській Академії та про ресурси Центру досліджень історії та культури східноєвропейського єврейства

Проф. Олексій Хамрай та д-р. Віталій Черноіваненко про Магістерську програму "Юдаїка" в Києво-Могилянській Академії (спеціалізація "Юдаїка" в межах спеціальності "Історія")

Обговорення / Питання

13.30-14:15 – обід

Секція 2: Презентація дослідницьких проектів молодих українських дослідників, які займаються єврейською історією

14:15 – 16:15

Друга секція об'єднає молодих дослідників, які по-новому проводять дослідження та пропонують свіжі погляди на історію України. Ці молоді науковці поєднують нові методології (студії пограниччя, міські студії, історія щодення, нова культурна історія) та історію євреїв на сучасній території України. Секція присвячена майбутнім перспективам таких досліджень і кар'єрним можливостям для цих дослідників. Як ці та аналогічні студії можуть вплинути на трансформацію наявних начальних програм? Чи доцільні такі теми й підходи в українських університетах?

Модератор: д-р Мейгіл Фавлер

Учасники (по 10 хв.)

Євген Поляков (аспірант Інституту українознавства імені Івана Крип'якевича НАН України) «Місто Броди у другій половині XVII- XVIII ст.: устрій, населення, господарство»

Марія Вовчко (аспірантка історичного факультету Львівського Національного університету ім. І.Франка) «Асиміляційні процеси в єврейських громадах Галичини другої половини XIX – початку XX століть».

Петро Чорній, к.іст.н. (незалежний дослідник) «Етнічні групи Галичини (1918-1939 рр.): ідентичність, міжетнічні відносини та етнокультурні процеси»

Роман Романцов (аспірант факультету політології, кафедри етнічних досліджень, університет Марії Кюрі Складовської м. Люблін) «Політика польської влади щодо єврейського шкільництва у Львові 1919-1939 рр.»

Оксана Сікорська (Українського Католицького Університету, подається на аспірантську програму) «Театр Гімпля, інші театри і Lemberg/Lwów/Львів: взаємодія і відносини в місті»

Оксана Дудко, к.іст.н. (Центр міської історії) «Поза стінами театрів: люди, середовища і мережі: Lemberg/Lwów/Lviv під час Першої світової війни»

Обговорення / Питання

16.15-16:30 – перерва на каву

Відкрита дискусія: Інституціалізація багатокультурної історії України: уявлення, можливості, необхідність?

16:30 – 18:00

Остання секція матиме формат відкритої дискусії, яку відкриють короткими промовами представники трьох історичних інституцій, що досліджують історію Львова. Для дискусії спеціально запрошено гостей із різних інституцій в Україні та закордону. У центрі нашої уваги – університетські навчальні програми й плани. Керівники інституцій і кафедр матимуть можливість прокоментувати їхній сучасний стан. Після цього ми повернемося до начальних програм, обговорюваних у Секції 1, і побачимо, як нові програми можуть інтегруватися й розвивати наукове середовище в Україні. Дискусія, наприклад, включатиме такі теми, як навчальні програми з історії України та Центрально-Східної Європи, підходи до викладання історії культурного пограниччя. Нас цікавить, чи потрібно нам розвивати нові програми із експліцитно етнічними акцентами, як українські чи єврейські студії, чи навпаки, нам потрібно

шукати нові формати, щоб об'єднати таке розділення? Іншими словами, як ми можемо інтегрувати такі галузі як єврейські студії, українські студії і полоністика? У ширшому контексті ця секція надасть можливість подумати про комунікацію й співпрацю між університетами як освітніми і дослідницькими інституціями, а також про місце українських науковців і університетів у міжнародній співпраці, особливо через проекти, що представляють Україну як регіон етнічного й релігійного різноманіття, місце численних погранич і взаємодій.

Модератор: д-р Мар'ян Мудрий

Доповідачі (5 хв)

Роман Шуст (декан історичного факультету ЛНУ ім. І.Франка)

Ігор Скочиляс (декан гуманітарного факультету УКУ)

Микола Литвин (директор Інституту Українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України)

Запрошені гості:

Тарік Сиріл Амар (Колумбійський університет, Нью-Йорк)

Віталій Черноіваненко (Національний університет «Києво-Могилянська Академія», Київ)

Софія Дяк (Центр міської історії, Львів)

Мейгіл Фавлер (Торонтський університет, Канада)

Ярослав Грицак (Український Католицький Університет, Львів)

Олексій Хамрай (Інститут сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України, Київ)

Василь Расевич (Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України, Львів)

Олена Аркуша (Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України, Львів)

Остап Середа (Інститут українознавства ім. Івана Крип'якевича НАН України, Львів)

Ігор Туров (Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, Київ)

Леонід Зашкільняк (Львівський Національний університет ім. Івана Франка, Львів)

Михайло Кріль (Львівський Національний університет ім. Івана Франка, Львів)

Алла Середяк (Львівський Національний університет ім. Івана Франка, Львів)

Олександр Зайцев (Український Католицький Університет, Львів)